

Language exclusion can be considered a universal in sociolinguistics. Language policies around the world need to be examined by linguists in order to inform decision-makers about possible options that conform to sociolinguistic expertise. Bamgbose gives an overview of the situation in Africa that, by the way, makes for enjoyable reading. Suitable language policies for

African countries are still in the process of being debated. Meanwhile, one can only hope that researchers will come up with strategies that may eventually lead to more linguistic democracy —and convince politicians to take the necessary steps and the people to accept them.

Dirk NAGUSCHEWSKI

Heraclia CASTELLÓN ALCALÁ, *El lenguaje administrativo. Formas y uso*, Granada, Editorial La Vela, 2001, 366 pàgines, ISBN 84-95519-02-x.

La publicació de l'obra *El lenguaje administrativo. Formas y uso* és una notícia excel·lent per als experts en llenguatge administratiu, per als usuaris d'aquesta varietat del llenguatge i per al conjunt dels lingüistes interessats en l'estudi de les variacions que la llengua adopta quan esdevé un llenguatge tècnic, de comunicació especialitzada. El llenguatge administratiu és un dels llenguatges professionals que més antigament va anar adquirint una personalitat diferenciada i ha tingut sempre una importància social molt gran, perquè és el vehicle lingüístic amb què s'expressen les institucions públiques en la seva documentació interna i en les seves relacions amb els ciutadans.

Durant el segle xx la lingüística ha anat evolucionant des de les anàlisis més diacròniques o històriques fins a les més properes als usos con-

crets de la llengua. Això ha redundat en un coneixement de la llengua efectivament usada en cada cas i incideix en l'adopció d'un ús més reflexiu de la llengua, més conscient de les seves possibilitats i de les seves limitacions.

El llenguatge administratiu, a més, va quedar revestit d'unes connotacions negatives quan s'associava a un poder que no era democràtic i hi abundaven, en castellà, formes com «*suplica*» o «*Gracia que espera obtener de V.I., cuya vida guarde Dios muchos años*». Amb el restabliment de la democràcia i el reconeixement oficial del fet plurilingüe a l'Estat espanyol, s'ha produït una profunda renovació del llenguatge administratiu. L'extraordinari llibre d'Heraclia Castellón, col·laboradora de la REVISTA DE LENGUA I DRET, ens ofereix, des d'una perspectiva moderna, una

imatge de conjunt ben útil del llenguatge administratiu castellà, de la seva relació amb el llenguatge jurídic o polític, i inclou una classificació funcional dels textos administratius, un examen detallat de la seva estructura i una anàlisi normativa dels textos administratius.

Amb aquest treball ambiciós, alhora síntesi i assaig, Heraclia Castellón ha construït una obra que esde-

vindrà a partir d'ara de referència en aquest àmbit, per la seva minuciositat, per la seva capacitat d'integrar-hi la tasca realitzada en publicacions anteriors per altres especialistes i per l'esforç per tenir-hi en compte l'experiència duta a terme en altres llengües, com el català, el francès o l'anglès.

Carles DUARTE

Iñaki AGIRREAZKUENAGA ZIGORRAGA (dir.). *La Administración de justicia en un estado plurilingüe*. Madrid: Consejo General del Poder Judicial, 2000, «Cuadernos de Derecho Judicial», 414 pàg.

La preocupació creixent pels usos lingüístics a l'Administració de justícia s'ha fet palesa tant en el ressò mediàtic que en els darrers temps han tingut les mesures empreses en aquest camp, com per la cada cop més voluminosa aportació doctrinal sobre la matèria. Respecte a aquesta darrera, els estudis publicats abasten des de la regulació jurícolingüística de l'àmbit judicial fins a la manera de redactar dels jutges. Tant d'una qüestió com de l'altra s'ha donat compte en les mencions bibliogràfiques que periòdicament apareixen en aquesta REVISTA DE LENGUA I DRET.

L'obra col·lectiva que ara ressenyem s'inscriu dins d'aquest interès. *La Administración de justicia en un estado plurilingüe*, dirigida pel catedràtic de dret administratiu de la Universitat del País Basc Iñaki

Agirreazkuenaga, constitueix una aportació notable en l'estudi dels diferents aspectes que afecten el règim jurídic de les llengües en el desplegament de l'activitat jurisdiccional. El llibre recull vuit ponències pronunciades en el marc d'un curs destinat a jutges i magistrats, organitzat pel Consell General del Poder Judicial.

Cal felicitar-se per una iniciativa com aquesta que compta, però, amb notables antecedents a Catalunya. A banda de nombrosos articles doctrinals, volem destacar les jornades fetes a Platja d'Aro el juny de 1991 (*Àmbit jurídic i normalització lingüística*. Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia, Generalitat de Catalunya, 1992) i les que es van fer a Barcelona l'abril de 1997, en què diversos experts de Bèlgica, el Canadà i Suïss-